

75. møde.

Tirsdag den 9. maj kl. 14.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændringer i lov om folketingets ombudsmand.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3238).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Vagn Bro: Når jeg ved denne sags tredje og sidste behandling tillader mig at sige et par ord, har det sin grund dels deri, at jeg under anden behandling var borte i tjenstligt ærinde, dels deri, at jeg anser denne lovgivning for at være en endog meget betydningsfuld lovgivning, der, jo mere kompliceret samfundet bliver, bliver mere og mere nødvendig.

Den, der sidder midt i spillets centrum, bliver ofte i den grad påvirket af indtagne standpunkter, at han glemmer at se sagen fra flere sider. Hvor tit er det ikke sket, at en sag er kommet ind i et skævt leje, idet det én gang indtagne standpunkt har medført, at sagen er gået i hårdknude. Jeg siger ikke dette for at antyde, at vi ikke her i Danmark har en udmærket embedsmandsstand, men det kan ligegodt ikke nægtes, at det, som vi ved sidste grundlovsrevision indførte som en nyskabelse, efter min mening er meget betydningsfuldt ikke blot af hensyn til samfundet, men først og fremmest af hensyn til den enkelte borger.

Jeg kan også sige, at da loven om ombudsmanden kom, var der megen animositet imod den i embedsmandskredse. Vi kan i dag sige, at dette er helt blæst bort. Der har også nu, da vi har søgt at få den kommunale forvaltning, der jo for så vidt er lige så omfattende som statsforvaltningen, med, lydt mange protester. Jeg mener, at den ordening, vi nu er nået frem til — den betyder jo kun en delvis henlæggelse af de kommunale myndigheders afgørelser til ombudsmanden i tilfælde af kritik enten fra enkelte borgere eller fra folketingets om-

budsmand selv — er en lykkelig løsning. Jeg kunne godt være gået med til det oprindelige forslag, men jeg vil på den anden side sige, at det ville have været beklageligt, om hele folketinget ikke kunne have stået sammen om denne lovgivning.

Endelig vil jeg føje til, at jeg tror, det har været heldigt, at vi som dansk ombudsmand har fået en embedsmand, som i særlig grad har været i stand til at skabe tillid fra alle sider til, om jeg så må sige, tilrettelæggelsen af ombudsmandsordningen. Det er meget muligt, at havde det være en anden, kunne der være kommet tvistigheder, som jeg egentlig mener at vi i de forløbne 4-5 år ikke har kendt til. Men når retningslinjerne nu er lagt og der kommer en ny ombudsmand — og det håber vi selvfølgelig sker sent — så må denne fortsætte ad de linjer, der er lagt.

Jeg lægger megen vægt på, at det høje folketing enigt er kommet til en ordening, og jeg personlig anser det for en lykkelig stund nu, da vi vedtager denne udvidelse af ombudsmandens område.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 143 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om statstilskud til orkestre uden for hovedstadsområdet.

(Anden behandling findes i tidenden, sp. 3243).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 143 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om ungdommens uddannelsesfonds forvaltning og virksomhed.

(Første behandling findes i tidenden sp. 1335, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 865).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændringer i lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. (Om skattelempelser til fremme af uddannelsen) [af Ninn-Hansen m. fl.].

(Første behandling findes i tidenden sp. 1706, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 863).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Søgaard: Vi har i udvalget, der har behandlet de to foreliggende lovforslag, i alt haft 10 møder og har herunder haft 3 samråd med undervisningsministeren og finansministeren, og der har været skriftlige og mundtlige henvendelser i 4 tilfælde.

Debatten om ungdommens uddannelsesfond har i udvalget i meget høj grad drejet sig om § 1, stk. 1. Et mindretal bestående af venstre og de konservative har hertil stillet et ændringsforslag, som går ud på at ændre det af undervisningsministeren

stillede fordelingsforslag på $\frac{2}{3}$ til stipendier og $\frac{1}{3}$ til lån, så at 50 pct. ydes i stipendier og 50 pct. i lån. Det er min opfattelse, at man, hvis et sådant forslag blev gennemført, ville bryde med det princip, som den gule betænkning på grundlag af de dybtgående undersøgelser af de studerendes økonomiske vilkår finder rettest.

Vi har nu her for første gang i forbindelse med en revision af loven haft et virkeligt godt grundlag til belysning af alle problemer af økonomisk karakter i forbindelse med den højere uddannelse. Mit parti finder derfor ikke anledning til at gå ind for det af venstre og konservative stillede ændringsforslag om 50 pct. i lån og 50 pct. i stipendier, som jo ikke sagligt kan motiveres med materialet i den gule betænkning, men kun kan stå som udtryk for et ønske hos venstre og de konservative. Jeg ved vel, at undersøgelsen i betænkningen kun omfatter universiteterne og de højere fagskoler. Flertallet i udvalget har derfor opfordret den højtærede undervisningsminister til at lade foretage en undersøgelse af de øvrige områder, der henhører under uddannelsesfonden, netop med henblik på, at vi også her får et materiale, som vi sagligt kan bygge videre på med hensyn til ungdommens uddannelsesfond.

Det er min opfattelse, at vi med det af den højtærede undervisningsminister foreslåede fordelingsprincip imødekommer de synspunkter, der foreligger med henblik på erhvervsarbejdets indflydelse på studierne. Undersøgelsesudvalget fastslår i sin betænkning, at erhvervsarbejde nedsætter studieeffektiviteten til skade for den enkelte, som må forlænge sin studietid og dermed udsætte det tidspunkt, på hvilket han eller hun kan nyttiggøre sin uddannelse. Men også set fra et samfundssynspunkt vil den længere studietid være en urationel løsning, som betyder en uøkonomisk udnyttelse af det i forvejen stærkt belastede uddannelsesapparat.

At erhvervsarbejde også på anden måde virker uheldigt på uddannelsen, viser sig